

45

ואתחנן Vaetchanan

Deuteronomy 3:23-7:11

3

- 23 ואֶתְחַנֵּן אֶל־יְהוָה בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר:
- 24 “O Lord הוּדֵי, You who let Your servant see the first works of Your greatness and Your mighty hand, You whose powerful deeds no god in heaven or on earth can equal!
- 25 Let me, I pray, cross over and see the good land on the other side of the Jordan, that good hill country, and the Lebanon.”
- 26 But הוּדֵי was wrathful with me on your account and would not listen to me. הוּדֵי said to me, “Enough! Never speak to Me of this matter again!
- 27 Go up to the summit of Pisgah and gaze about, to the west, the north, the south, and the east. Look at it well, for you shall not go across yonder Jordan.
- 28 Give Joshua his instructions, and imbue him with strength and courage, for he shall go across at the head of this people, and he shall allot to them the land that you may only see.”
- 29 Meanwhile we stayed on in the valley near Beth-peor.
- אֲדֹנֵי יְהוָה אַתָּה הַחֲלוּת לְהַרְאוֹת אֶת־עֲבֹדְךָ אֶת־גְּדֹלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וּכְגִבּוֹרֹתֶיךָ:
- אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַהוּא הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן:
- וַיַּחַדְּבֵר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לְךָ אֶל־תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדְּבָר הַזֶּה:
- עֲלֵה | רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וּשְׂאֵל עֵינֶיךָ זֶמָּה וְצָפֹנָה וְתִימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה:
- וְצִוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקוּהוּ וְאַמְצָהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַחֲזִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
- וַנֵּשֶׁב בְּנֵי־אֱמֹרַי בֵּית פְּעוֹר:

4

- 1 And now, O Israel, give heed to the laws and rules that I am instructing you to observe, so that you may live to enter and occupy the land that הוּדֵי, the God of your fathers, is giving you.
- 2 You shall not add anything to what I command you or take anything away from it, but keep the commandments of your God הוּדֵי that I enjoin upon you.
- 3 You saw with your own eyes what הוּדֵי did in the matter of Baal-peor, that your God הוּדֵי wiped out from among you every person who followed Baal-peor;
- 4 while you, who held fast to your God הוּדֵי, are all alive today.
- 5 See, I have imparted to you laws and rules, as my God הוּדֵי has commanded me, for you to abide by in the land that you are about to enter and occupy.
- וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֱלֹהִים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי מְלַמֵּד אֹתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תַּחְיוּ וּבִאתֶם לְרִשְׁתָּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם:
- לֹא תִסְפוּ עַל־הַדְּבָר אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֹתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֹתְכֶם:
- עֵינֵיכֶם הִרְאוֹת אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבָעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרָי בַּעַל־פְּעוֹר הַשְׁמִידוּ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ מִקִּרְבְּךָ:
- וְאַתֶּם הַדֹּבָלִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:
- רְאֵה | לְמַדַּתִּי אֹתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוֵּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

- ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כליהחקים האלה ואמרו רק עִם־חכם ונבון הגוי הגדול הזה:
- כי מי־גוי גדול אשר־לו אלהים קרבים אליו כיהנה אלהינו בכל־קראנו אליו:
- ומי גוי גדול אשר־לו חקים ומשפטים צדיקים ככל התורה הזאת אשר אנכי נתן לפניכם היום:
- לֹא השמר לך ושמר נפשך מאד פִּרְשַׁלְּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאִו עֵינֶיךָ ופִּרְסוּרוֹ מִלִּבְּךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבְנֶיךָ וְלִבְנֵי בְנֶיךָ:
- יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר יהוה אלי הקהל־לי אֶת־הָעָם וְאֶשְׁמָעֵם אֶת־דְּבָרֵי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לִירְאָה אֹתִי כִלְהִימִם אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן:
- וַתִּקְרְבוּן וַתַּעֲמִדוּן תַּחַת הַהָר וְהָאֵר בָּעַר בָּאֵשׁ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם חֹשֶׁךְ עָנָן וְעָרָפֶל:
- וַיְדַבֵּר יְהוָה אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שֹׁמְעִים וַתִּמְוָנָה אֵינֶכֶם רֹאִים זֹלָתִי קוֹל:
- וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֵׂת הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לְחֹת אֲבָנִים:
- וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בְּעַת הַהוּא לִלְמַד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשׂוֹתְכֶם אַתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
- וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לִנְפְשֵׁיכֶם כִּי לֹא רִאִיתֶם כִּלְתֻּמּוֹנָה בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחָרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ:
- פִּרְשַׁחְתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כִּלְסָמָל תְּבִנִית זָכָר אוֹ נִקְבָּה:
- תְּבִלִּית כְּלִבְהֶמָה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ תְּבִנִית כְּלִצְפּוֹר כִּנֹּף אֲשֶׁר תַּעֲוֹף בְּשָׁמַיִם:
- תְּבִלִּית כְּלִרְמֶשׂ בָּאֲדָמָה תְּבִנִית כְּלִדְגָה אֲשֶׁר־בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:
- 6 Observe them faithfully, for that will be proof of your wisdom and discernment to other peoples, who on hearing of all these laws will say, “Surely, that great nation is a wise and discerning people.”
- 7 For what great nation is there that has a god so close at hand as is our God הוהי whenever we call?
- 8 Or what great nation has laws and rules as perfect as all this Teaching that I set before you this day?
- 9 But take utmost care and watch yourselves scrupulously, so that you do not forget the things that you saw with your own eyes and so that they do not fade from your mind as long as you live. And make them known to your children and to your children’s children:
- 10 The day you stood before your God הוהי at Horeb, when הוהי said to me, “Gather the people to Me that I may let them hear My words, in order that they may learn to revere Me as long as they live on earth, and may so teach their children.”
- 11 You came forward and stood at the foot of the mountain. The mountain was ablaze with flames to the very skies, dark with densest clouds.
- 12 הוהי spoke to you out of the fire; you heard the sound of words but perceived no shape—nothing but a voice.
- 13 [God] declared to you the covenant that you were commanded to observe, the Ten Commandments, inscribing them on two tablets of stone.
- 14 At the same time הוהי commanded me to impart to you laws and rules for you to observe in the land that you are about to cross into and occupy.
- 15 For your own sake, therefore, be most careful—since you saw no shape when הוהי spoke to you at Horeb out of the fire—
- 16 not to act wickedly and make for yourselves a sculptured image in any likeness whatever: the form of a man or a woman,*
- 17 the form of any beast on earth, the form of any winged bird that flies in the sky,
- 18 the form of anything that creeps on the ground, the form of any fish that is in the waters below the earth.—

- 19 And when you look up to the sky and behold the sun and the moon and the stars, the whole heavenly host, you must not be lured into bowing down to them or serving them. These your God **הוהי** allotted to other peoples everywhere under heaven;
- 20 but you **הוהי** took and brought out of Egypt, that iron blast furnace, to be God's very own people, as is now the case.
- 21 Now **הוהי** was angry with me on your account and swore that I should not cross the Jordan and enter the good land that your God **הוהי** is assigning you as a heritage.
- 22 For I must die in this land; I shall not cross the Jordan. But you will cross and take possession of that good land.
- 23 Take care, then, not to forget the covenant that your God **הוהי** concluded with you, and not to make for yourselves a sculptured image in any likeness, against which your God **הוהי** has enjoined you.
- 24 For your God **הוהי** is a consuming fire, an impassioned God.
- 25 When you have begotten children and children's children and are long established in the land, should you act wickedly and make for yourselves a sculptured image in any likeness, causing your God **הוהי** displeasure and vexation,
- 26 I call heaven and earth this day to witness against you that you shall soon perish from the land that you are crossing the Jordan to possess; you shall not long endure in it, but shall be utterly wiped out.
- 27 **הוהי** will scatter you among the peoples, and only a scant few of you shall be left among the nations to which **הוהי** will drive you.
- 28 There you will serve gods of wood and stone, made by human hands, that cannot see or hear or eat or smell.
- 29 But if you search there, you will find your God **הוהי**, if only you seek with all your heart and soul—
- 30 when you are in distress because all these things have befallen you and, in the end, return to and obey your God **הוהי**.
- וּפָתַחְתָּא עֵינֶיךָ הַשְׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת־הַשָּׁמַשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ
וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדְחֹתָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וַעֲבַדְתָּם
אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכָל הָעַמִּים תַּחַת כְּלֵי־הַשָּׁמַיִם:
- וְאַתְּכֶם לָקַח יְהוָה וַיּוֹצֵא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִמִּצְרַיִם לְהוֹיֹת לְךָ
לְעַם נְחֻלָּה כִּיּוֹם הַזֶּה:
- וַיִּהְיֶה הַתְּאַנְּפִי בִי עַל־דִּבְרֵיכֶם וַיִּשְׁבַּע לְבַלְתִּי עָבְרִי אֶת־הַיַּרְדֵּן
וּלְבַלְתִּי־בָא אֶל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נְחֻלָּה:
- כִּי אֲנֹכִי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְאַתָּם עֹבְרִים
וַיִּרְשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת:
- הַשְׁמַרְוּ לָכֶם פְּרִי־תַשְׁכִּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם
וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
- כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת הִוא אֵל קָנָא:
- כִּי־תוֹלִיד בָּנִים וּבָנֵי בָלִים וְנוֹשְׁתָּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁתַּחֲתֶם וַעֲשִׂיתֶם
פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ:
- הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אֲבֹד תֹּאבְדוּן מִהָרָמָה מֵעַל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֹתָם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שְׂמָה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־תֹאכְלוּ מִיָּמִים
עָלֶיהָ כִּי הַשָּׁמַיִם תִּשְׁמְדוּן:
- וְהִפִּיצָה יְהוָה אֶתְכֶם בְּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מִתִּי מִסְפָּר בְּגוֹיִם אֲשֶׁר
יִנְהֹג יְהוָה אֶתְכֶם שְׂמָה:
- וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּ וְלֹא
יִשְׁמְעוּ וְלֹא יֵאָכְלוּ וְלֹא יִרְחוּ:
- וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצָּאתָ כִּי תִדְרָשְׁנֻהּ בְּכָל־לִבְבְּךָ
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ:
- בְּצָר לְךָ וּמִצָּאוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשִׁבְתָּ
עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ:

- 31 כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם: For your God יהוה is a compassionate God, who will not fail you nor let you perish; [God] will not forget the covenant made on oath with your fathers.
- 32 כי שאלינא לימים ראשונים אשר היו לפניך למנהיגים אשר בלא אלהים | אדם עלי הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים הנחיה כדבר הגדול הזה או הנשמע כמהו: You have but to inquire about bygone ages that came before you, ever since God created humankind on earth, from one end of heaven to the other: has anything as grand as this ever happened, or has its like ever been known?
- 33 השמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי: Has any people heard the voice of a god speaking out of a fire, as you have, and survived?
- 34 או | הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באת ובמופתים ובמלחמה ובגיד חוקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים כלל אשר עשה לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: Or has any deity ventured to go and take one nation from the midst of another by prodigious acts, by signs and portents, by war, by a mighty hand and an outstretched arm and awesome power, as your God יהוה did for you in Egypt before your very eyes?
- 35 אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו: It has been clearly demonstrated to you* that יהוה alone is God; there is none else.
- 36 מן השמים השמיעך את קולו ליסרה ועל הארץ הראך את אש הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש: From the heavens [God] let you hear the divine voice to discipline you; on earth [God] let you see the great divine fire; and from amidst that fire you heard God's words.
- 37 ותחת כי אהב את אבותיך ויבחר בורעו אחרי ויוצאך בפניו בכוח הגדל ממצרים: And having loved your ancestors, [God] chose their heirs after them; [God] personally* —in great, divine might—led you out of Egypt,
- 38 להוליך גוים גדלים ועצמים ממך מפניך להביאך לתת לך את ארצם נחלה כיום הזה: to drive from your path nations greater and more populous than you, to take you into their land and assign it to you as a heritage, as is still the case.
- 39 וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד: Know therefore this day and keep in mind that יהוה alone is God in heaven above and on earth below; there is no other.
- 40 ושמרת את חקיו ואות מצותיו אשר אנכי מצוך היום אשר ייטב לך ולבניך אחריך ולמען תאריך ימים עלי האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך כל הימים: Observe God's laws and commandments, which I enjoin upon you this day, that it may go well with you and your children after you, and that you may long remain in the land that your God יהוה is assigning to you for all time.
- 41 אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש: Then Moses set aside three cities on the east side of the Jordan
- 42 לנס שמה רוצח אשר ירצח את רעהו בבלי דעת והוא לא שגא לו מתמל שלשם ונס אלאחת מן הערים האל נחי: to which [a man]* who has killed someone* could escape, one who unwittingly slew another without having been an enemy in the past; he could flee to one of these cities and live:

- 43 את־בְּצֶרַר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר לְרֵאֲוִי בְנֵי וְאֶת־רָמוֹת בְּגִלְעָד לְגַדִּי וְאֶת־גּוֹלָן בְּבָשָׁן לְמַנַּשֶּׁה:
- 44 וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- 45 אֵלֶּה הָעֻלֹּת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם:
- 46 בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּנִיָּא מֹוֹל בֵּית פְּלוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבוֹן אֲשֶׁר הָקָה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם:
- 47 וַיִּירָשׁוּ אֶת־אֶרֶצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ אֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָח שְׁמֹשׁ:
- 48 מִעֲרֹעַר אֲשֶׁר עַל־שְׁפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְעַד־הָר שִׁיאוֹן הוּא חֶרְמוֹן:
- 49 וְכָל־הָעֲרָבָה עֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אֲשֻׁלַּת הַפְּסִגָּה:

5

- 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר בְּאָזְנוֹיְכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹתָם:
- 2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב:
- 3 לֹא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲתָנוּ אֲנִיחֵנוּ אֵלֶּה פֶּה הַיּוֹם כָּלֵנוּ חַיִּים:
- 4 פָּנִים אֶל־פָּנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ:
- 5 אֲנִי עָמַד בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בְּעֵת הַהוּא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה כִּי יִרְאֵתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם בְּהָר לֵאמֹר:
- 6 * אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עֲבָדִים:
- 7 לֹא־יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עִלִּיפְנֵי:
- 8 לֹא־תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל אִם־כְּלִי־מִוֶּנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם אִם־מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִתְּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם אִם־מִתְּחַת לָאֶרֶץ:
- 1 Moses summoned all the Israelites and said to them: Hear, O Israel, the laws and rules that I proclaim to you this day! Study them and observe them faithfully!
- 2 Our God יהוה made a covenant with us at Horeb.
- 3 It was not with our ancestors that יהוה made this covenant, but with us, the living, every one of us who is here today.
- 4 Face to face יהוה spoke to you on the mountain out of the fire—
- 5 I stood between יהוה and you at that time to convey יהוה's words to you, for you were afraid of the fire and did not go up the mountain—saying:
- 6 * I יהוה am your God who brought you* out of the land of Egypt, the house of bondage:
- 7 You shall have no other gods beside Me.
- 8 You shall not make for yourself a sculptured image, any likeness of what is in the heavens above, or on the earth below, or in the waters below the earth.

- 9 You shall not bow down to them or serve them. For I your God **הוהי** am an impassioned God, visiting the guilt of the parents upon the children, upon the third and upon the fourth generations of those who reject Me,
- 10 but showing kindness to the thousandth generation of those who love Me and keep My commandments.
- 11 You shall not swear falsely by the name of your God **הוהי**; for **הוהי** will not clear one who swears falsely by God's name.
- 12 Observe the sabbath day and keep it holy, as your God **הוהי** has commanded you.
- 13 Six days you shall labor and do all your work,
- 14 but the seventh day is a sabbath of your God **הוהי**; you shall not do any work—you, your son or your daughter, your male or female slave, your ox or your ass, or any of your cattle, or the stranger in your settlements, so that your male and female slave may rest as you do.
- 15 Remember that you were a slave in the land of Egypt and your God **הוהי** freed you from there with a mighty hand and an outstretched arm; therefore your God **הוהי** has commanded you to observe the sabbath day.
- 16 Honor your father and your mother, as your God **הוהי** has commanded you, that you may long endure, and that you may fare well, in the land that your God **הוהי** is assigning to you.
- 17 You shall not murder. You shall not commit adultery. You shall not steal. You shall not bear false witness against your neighbor.
- 18 You [men]* shall not covet your neighbor's wife. Likewise, none of you shall crave your neighbor's house, or field, or male or female slave, or ox, or ass, or anything that is your neighbor's.
- 19 **הוהי** spoke those words—those and no more—to your whole congregation at the mountain, with a mighty voice out of the fire and the dense clouds. [God] inscribed them on two tablets of stone and gave them to me.
- 20 When you heard the voice out of the darkness, while the mountain was ablaze with fire, you came up to me, all your tribal heads and elders,
- לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִכִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא
פֶּלֶד עוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־רִבְעִים לְשֹׁנָאִי:
- וְעָשָׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים לְאַהֲבִי וּלְשֹׁמְרֵי (מצותו) [מצותי]:
- לֹא תִשָּׁא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא כִּי לֹא יִנְקֶה יְהוָה אֶת
אִשְׁרֵי־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לְשׁוּא:
- שְׁמֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צֻוֶּה | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
- שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלֹאכְתְּךָ:
- וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה
וּבִנְךָ־יִבְתְּךָ וְעַבְדְּךָ־וְאַמְתֶּךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאַמְתֶּךָ כַּמּוֹד:
- וְזָכַרְתָּ כִּי־עַבְדְּ הָיִיתָ | בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצֵאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה עַל־כֵּן צֻוֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת:
- כְּבֹד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צֻוֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן | יֵאָרִיכוּ
יָמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ:
- לֹא תִרְצַח: וְלֹא תִנְאַף: וְלֹא תִגְנוֹב: וְלֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עֵד
שׁוּא:
- וְלֹא תַחְמֹד אִשְׁתְּ רֵעֶךָ וְלֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ שָׂחֹהוּ וְעַבְדּוֹ וְאַמְתּוֹ
שׁוֹרוֹ וַחֲמֹלוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
- אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֵל־כָּל־קְהֵלְכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
הָעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסַף וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לַחַת אֲבָלִים
וַיִּתֵּן אֵלַי:
- וַיְהִי כַשְׁמַעְכֶּם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בָּעַר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּ
אֵלַי כְּלִירְאֵשִׁי שְׁבָטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם:

- 21 and said, “Our God **הוהי** has just shown us a majestic Presence, and we have heard God’s voice out of the fire; we have seen this day that humankind may live though addressed by God.
- 22 Let us not die, then, for this fearsome fire will consume us; if we hear the voice of our God **הוהי** any longer, we shall die.
- 23 For what mortal ever heard the voice of the living God speak out of the fire, as we did, and lived?
- 24 You go closer and hear all that our God **הוהי** says, and then you tell us everything that our God **הוהי** tells you, and we will willingly do it.”
- 25 **הוהי** heard the plea that you made to me, and **הוהי** said to me, “I have heard the plea that this people made to you; they did well to speak thus.
- 26 May they always be of such mind, to revere Me and follow all My commandments, that it may go well with them and with their children forever!
- 27 Go, say to them, ‘Return to your tents.’
- 28 But you remain here with Me, and I will give you the whole Instruction—the laws and the rules—that you shall impart to them, for them to observe in the land that I am giving them to possess.”
- 29 Be careful, then, to do as your God **הוהי** has commanded you. Do not turn aside to the right or to the left:
- 30 follow only the path that your God **הוהי** has enjoined upon you, so that you may thrive and that it may go well with you, and that you may long endure in the land you are to possess.

6

- 1 And this is the Instruction—the laws and the rules—that your God **הוהי** has commanded [me] to impart to you, to be observed in the land that you are about to cross into and occupy,
- 2 so that you, your children, and your children’s children may revere your God **הוהי** and follow, as long as you live, all the divine laws and commandments that I enjoin upon you, to the end that you may long endure.

- ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבו
מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבותיך לך ארץ ובה חלב ודבש:
- שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:
- ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך:
- והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום עלי לבבך:
- ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
- וקשרתם לאות עלי ידך והיו לטטפת בין עיניך:
- וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:
- והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת לך ערים גדולות וטובות אשר לא בנית:
- ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת וברת חצובים אשר לא חצבת
קרמים וזיתים אשר לא נטעת ואכלת ושבעת:
- השמר לך פן תשכח את יהוה אשר הוציאך מארץ מצרים מבית עבדים:
- את יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד ובשמו תשבע:
- לא תלכו אחר אלהים אחרים מאלהי העמים אשר סביבותיכם:
- כי אל קנא יהוה אלהיך בקרבך פן יחרה אף יהוה אלהיך בך והשמידך מעל פני האדמה:
- לא תנסו את יהוה אלהיכם כאשר נסיתם במסה:
- שמור תשמרון את מצוות יהוה אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר צוך:
- ועשית הישר והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך ובאת
וירש את הארץ הטובה אשר נשבע יהוה לאבותיך:
- להדף את כל איבך מפניך כאשר דבר יהוה:
- 3 Obey, O Israel, willingly and faithfully, that it may go well with you and that you may increase greatly [in] a land flowing with milk and honey,* as יהוה, the God of your ancestors, spoke to you.
- 4 Hear, O Israel! יהוה is our God, יהוה alone.*
- 5 You shall love your God יהוה with all your heart and with all your soul and with all your might.
- 6 Take to heart these instructions with which I charge you this day.
- 7 Impress them upon your children. Recite them when you stay at home and when you are away, when you lie down and when you get up.
- 8 Bind them as a sign on your hand and let them serve as a symbol* on your forehead;*
- 9 inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.
- 10 When your God יהוה brings you into the land that was sworn to your fathers Abraham, Isaac, and Jacob, to be assigned to you—great and flourishing cities that you did not build,
- 11 houses full of all good things that you did not fill, hewn cisterns that you did not hew, vineyards and olive groves that you did not plant—and you eat your fill,
- 12 take heed that you do not forget יהוה who freed you from the land of Egypt, the house of bondage.
- 13 Revere only your God יהוה and worship [God] alone, and swear only by God's name.
- 14 Do not follow other gods, any gods of the peoples about you—
- 15 for your God יהוה in your midst is an impassioned God—lest the anger of your God יהוה blaze forth against you, wiping you off the face of the earth.
- 16 Do not try your God יהוה, as you did at Massah.*
- 17 Be sure to keep the commandments, decrees, and laws that your God יהוה has enjoined upon you.
- 18 Do what is right and good in the sight of יהוה, that it may go well with you and that you may be able to possess the good land that your God יהוה promised on oath to your fathers,
- 19 and that all your enemies may be driven out before you, as יהוה has spoken.

- 20 When, in time to come, your children ask you, “What mean the decrees, laws, and rules that our God יהוה has enjoined upon you?”*
 כִּי־שְׁאֵלְךָ בֶּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה הָעֲדָת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָכֶם:
- 21 you shall say to your children, “We were slaves to Pharaoh in Egypt and יהוה freed us from Egypt with a mighty hand.
 וְאָמַרְתָּ לְבִנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם וַיֹּצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה:
- 22 יהוה wrought before our eyes marvelous and destructive signs and portents in Egypt, against Pharaoh and all his household;
 וַיֵּתֶן יְהוָה אוֹתוֹת וּמִפְתֹּת גְּדֹלִים וְרָעִים | בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ:
- 23 and us [God] freed from there, in order to take us and give us the land promised on oath to our fathers.
 וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הַבִּיא אֹתָנוּ לָתֵת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ:
- 24 Then יהוה commanded us to observe all these laws, to revere our God יהוה, for our lasting good and for our survival, as is now the case.
 וַיִּצְוֵנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֲקִים הָאֵלֶּה לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחֵיתָנוּ כַּהֵּיּוֹם הַזֶּה:
- 25 It will be therefore to our merit before our God יהוה to observe faithfully this whole Instruction, as [God] has commanded us.”
 וְצָדִיקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־נִשְׁמָר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּאֲשֶׁר צִוָּנוּ:

7

- 1 When your God יהוה brings you to the land that you are about to enter and possess, and [God] dislodges many nations before you—the Hittites, Girgashites, Amorites, Canaanites, Perizzites, Hivites, and Jebusites, seven nations much larger than you—
 כִּי יָבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בֹּא־שָׂמָה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם־רַבִּים | מִפְּנֶיךָ הַחֲתִי וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֲמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שְׁבַעַה גּוֹיִם רַבִּים וְעַצוּמִים מִמֶּךָ:
- 2 and your God יהוה delivers them to you and you defeat them, you must doom them to destruction: grant them no terms and give them no quarter.
 וַנִּתְּנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִפְנֶיךָ וְהִכִּיתָם הַחֶרֶם תַּחְרִיט אֹתָם לֹא־תַכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תַחֲנָם:
- 3 You shall not intermarry with them: do not give your daughters to their sons or take their daughters for your sons.
 וְלֹא תִתְּחַתֵּן בָּם בֶּתְךָ לֹא־תִתֵּן לָבְנוּ וּבִתְּךָ לֹא־תִקַּח לְבִנְךָ:
- 4 For they will turn your children away from Me to worship other gods, and יהוה’s anger will blaze forth against you, promptly wiping you out.
 כִּי־יִסֹּר אֶת־בְּנֶךָ מֵאַחֲרַי וְעִבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַחֲרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְהִשְׁמִידֶךָ מְהֵרָה:
- 5 Instead, this is what you shall do to them: you shall tear down their altars, smash their pillars, cut down their sacred posts, and consign their images to the fire.
 כִּי־אִם־כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּהְרֹסוּ וּמִצְבֹּתָם תִּשְׁבֹּרוּ וְאִשִּׁירֵיהֶם תִּגְדֹּעוּ וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ:
- 6 For you are a people consecrated to your God יהוה: of all the peoples on earth your God יהוה chose you to be God’s treasured people.
 כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּךְ בָּחַר | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָלִפְנֵי הָאָדָמָה:
- 7 It is not because you are the most numerous of peoples that יהוה grew attached to you and chose you—indeed, you are the smallest of peoples;
 לֹא מִרְבָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים חֲשַׁק יְהוָה בְּכֶם וַיִּבְחַר בְּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמִּעֻט מִכָּל־הָעַמִּים:

כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשְׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבָעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְתֵּיכֶם הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם בְּיַד חֲזָקָה וְיַפְדָּל מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם:

וַיֵּדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנָּאֶמְנָן שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֲסֵד לְאַהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו לְאֵלֶיךָ הָיָה:

וּמִשְׁלֵם לְשׂוֹנְאָיו אֶל־פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יֵאָחֵז לְשׂוֹנְאוֹ אֶל־פָּנָיו
יִשְׁלֹם־לוֹ:

וּשְׁמֹרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ
הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם:

8 but it was because הוהי favored you and kept the oath made to your fathers that הוהי freed you with a mighty hand and rescued you from the house of bondage, from the power of Pharaoh king of Egypt.

9 Know, therefore, that only your God הוהי is God, the steadfast God who keeps the divine covenant faithfully to the thousandth generation of those who love [God] and keep the divine commandments,

10 but who instantly requites with destruction those who reject [God]—never slow with those who reject, but requiting them instantly.

11 Therefore, observe faithfully the Instruction—the laws and the rules—with which I charge you today.